

A topographic map of the Balkan Peninsula and surrounding regions, including parts of Eastern Europe, the Middle East, and the Mediterranean. The map uses a color gradient to represent elevation, with green for lowlands and brown/orange for highlands. Two red stars are placed on the map: one in the Balkans and one in the Middle East. A large green rectangular box is overlaid on the map, containing the text 'Złoty wiek Bułgarii'.

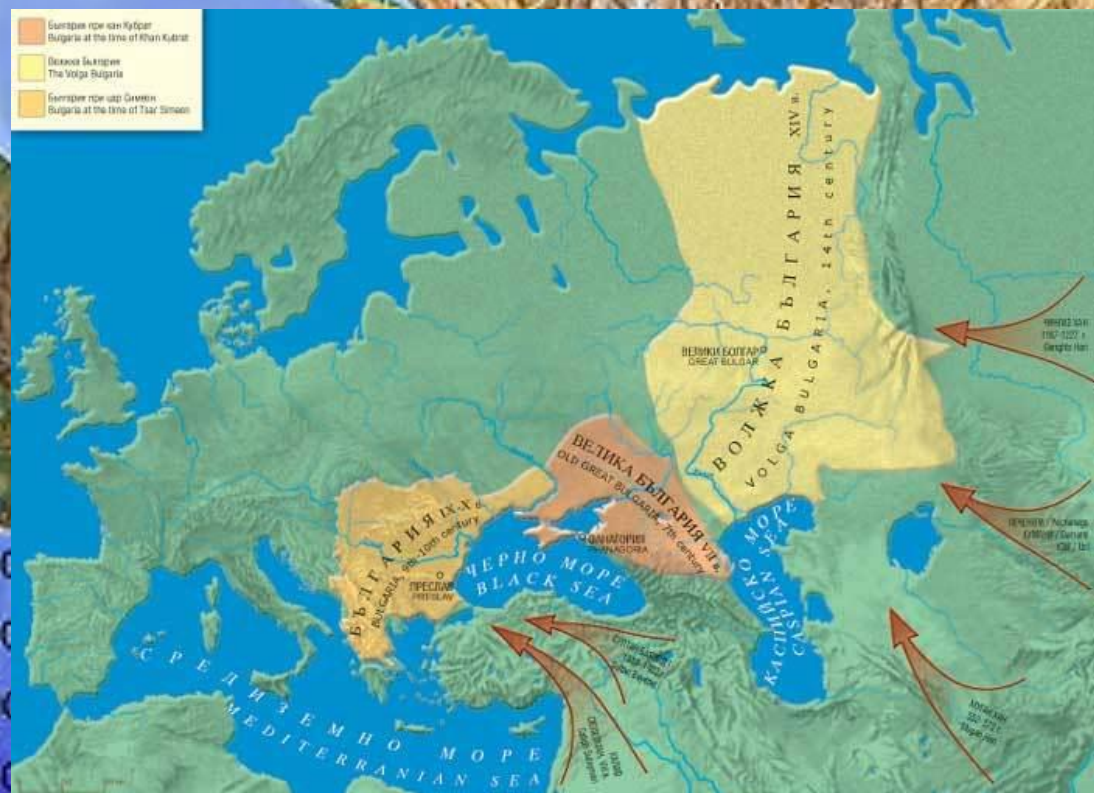
Złoty wiek Bułgarii

3000
2000
1500
750 m
250
100
0

Złoty wiek w średniowieczu

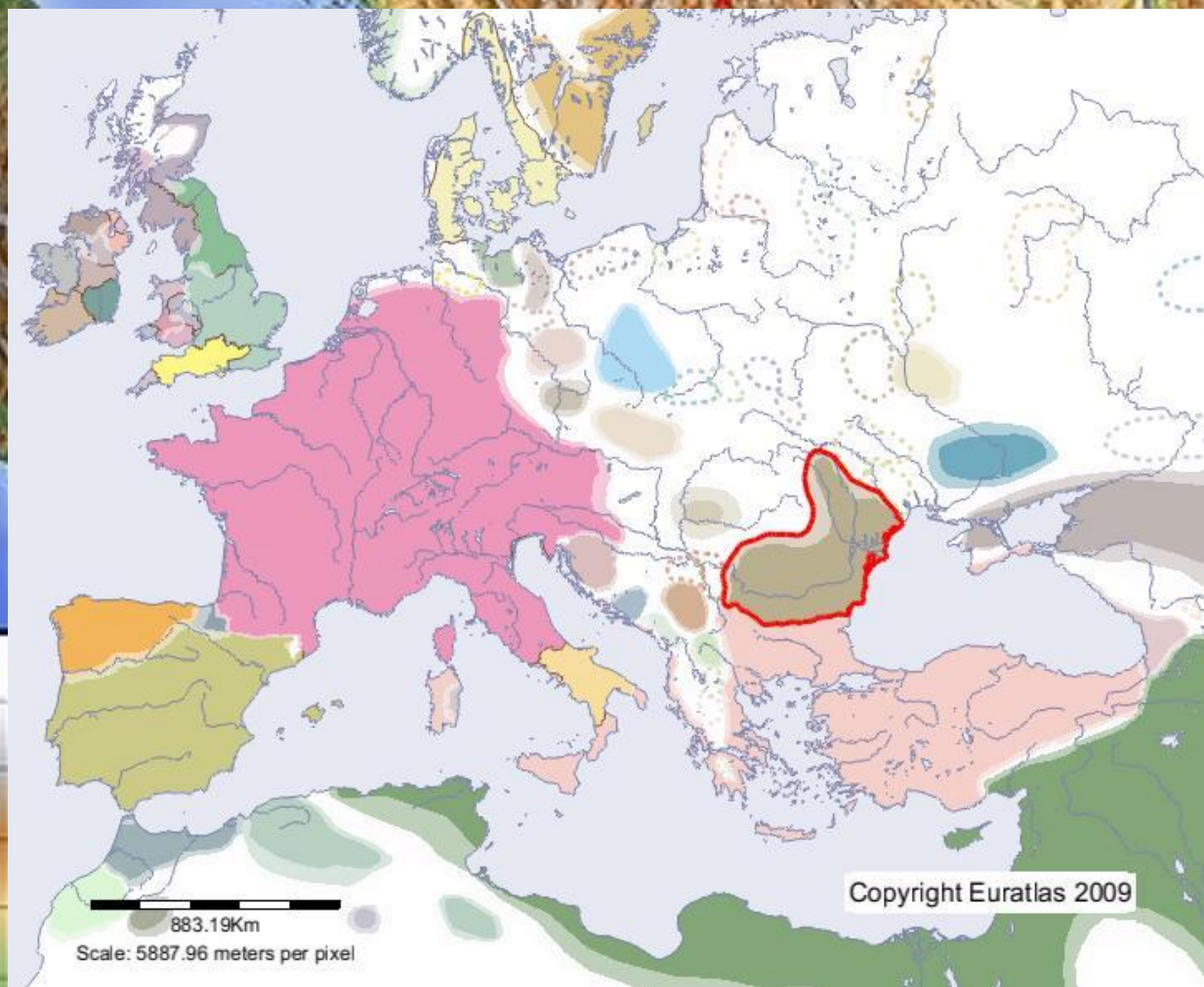
- Okres odniesienia dla Bułgarów, Serbów, Bośniaków
- Źródło mitologii narodowej
- Podstawy organizacji państwowej i infrastruktury materialnej oraz symbolicznej
- Wspólnota kulturowa: obieg informacji, współzależność, wspólnota symboliczna
- mecenat
- Trwałość stworzonej struktury w czasie

Bułgaria nadwołżańska i bałkańska

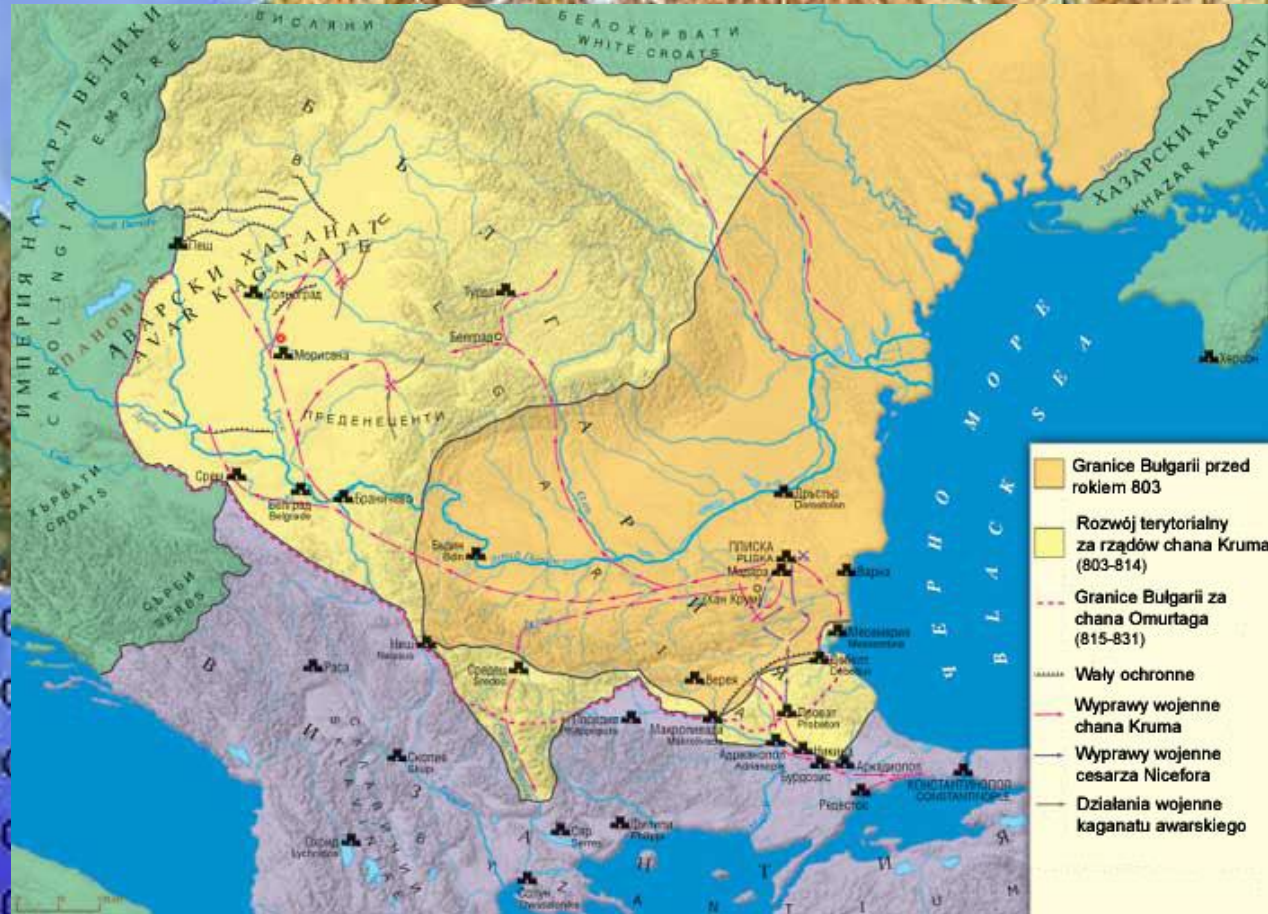
- Bułgaria nadwołżańska: VII-XIII
- Lud turecki – niezależny chanat
- Bułgaria nad Morzem Azowskim
- Ekspansja na Bałkany: VII-VIII w.

Europa w okresie osiedlania się Bułgarów

- Słabość Bizancjum po najazdach arabskich
- Konsolidacja państwa Franków
- Europa po wędrówkach ludów
- Nowa mapa etniczna i polityczna
- 681 r.: chan ASPARUCH, założenie Bułgarii naddunajskiej

Okres potęgi: panowanie Kruma i Omurtaga

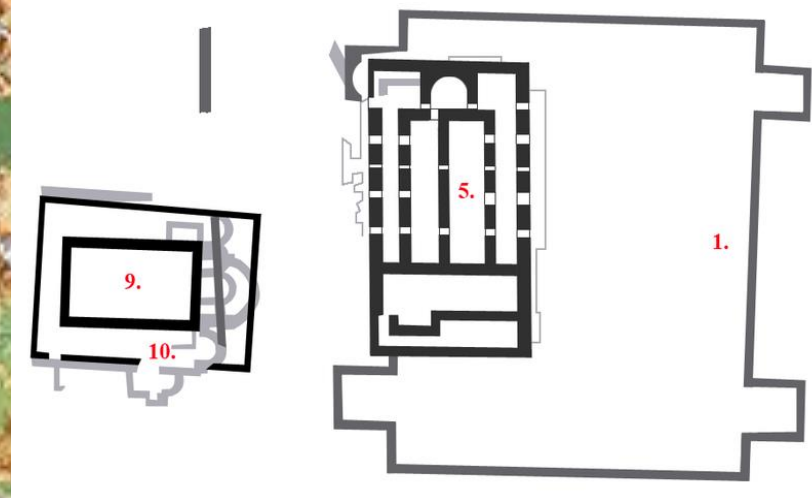
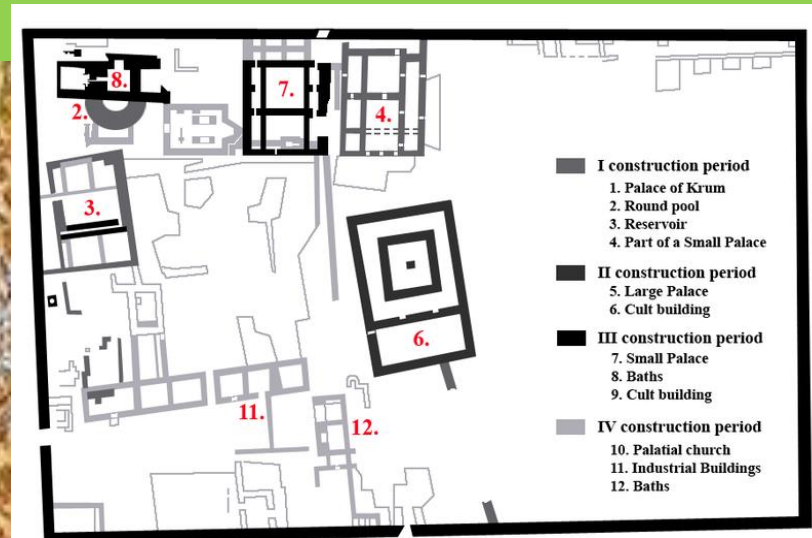
Krum: ok. 802/814

- panowanie w Panonii
- sławizacja państwa
- zwycięskie wojny z Bizancjum
- nowe prawo
- stolica w Plisce (Bałkany)

Krum – okres bułgarskiej potęgi

Pliska, pierwsza stolica Bułgarii, VII—IX w.

Pierwsze carstwo bułgarskie

Крумова Династия

- Krum – twórca potęgi państwa
- Sławizacja
- Ustrój odziedziczony z systemu tureckiego → stopniowe wzorowanie się na Bizancjum
- Bojarzy
- Chrystianizacja: Borys/Michał 864/866 r.

Pierwsze carstwo bułgarskie

- Jeździec z Madary: VIII w.
- Chan Terweł
- Inskrypcje protobułgarskie alfabetem greckim
- Pliska
- Imiennik chanów protobułgarskich (najst. XV w.)

Symeon I Wielki, 893—927 r.

- Najwybitniejszy władca średniowiecznej Bułgarii
- Wzory bizantyńskie
- Przeniesienie stolicy → Presław
- Patriarchat → 919/924
- Marzenie o Konstantynopolu → tytuł cesarza Rzymian 913 r.
- Cesarz Bułgarów i Rzymian

3000
2000
1500
750 m
250
100
0

Presław

nowa stolica państwa
model władzy centralnej
szkoła presławska:

- Czernorizec Hrabr
- Joan Egzarcha
- Konstantyn Presławski

3000
2000
1500
750 m
250
100
0

Ohryd

Wojny Symeona I

Symeon

3000
2000
1500
750 m
250
100
0

Upadek Bułgarii

Nieudane panowanie Piotra 927—969

Najazd Rusinów

Wojny z Bizancjum

Oślabienie państwa po wojnach Symeona I

Dominacja arystokracji i duchowieństwa

968 r.: Światosław kijowski

969—971 Borys II

1014 (1018) Carstwo Samuela

Sąsiedzi Bułgarów

Serbia

- Okresowo zależna od Bułgarów, za panowania Symeona
- Za panowania Samuela
- Autonomiczne księstwo
- Po 1018 uznaje zwierzchnictwo Bizancjum

Српске земље у 9. веку

Bogomilizm

Pop Bogumił, X wiek

Ruch religijny X—XIV w.

Dualizm

Gnoza

Manicheizm

1211: synod przeciwko bogomiłom

„zakonnik cara Borisa”

3000

2000

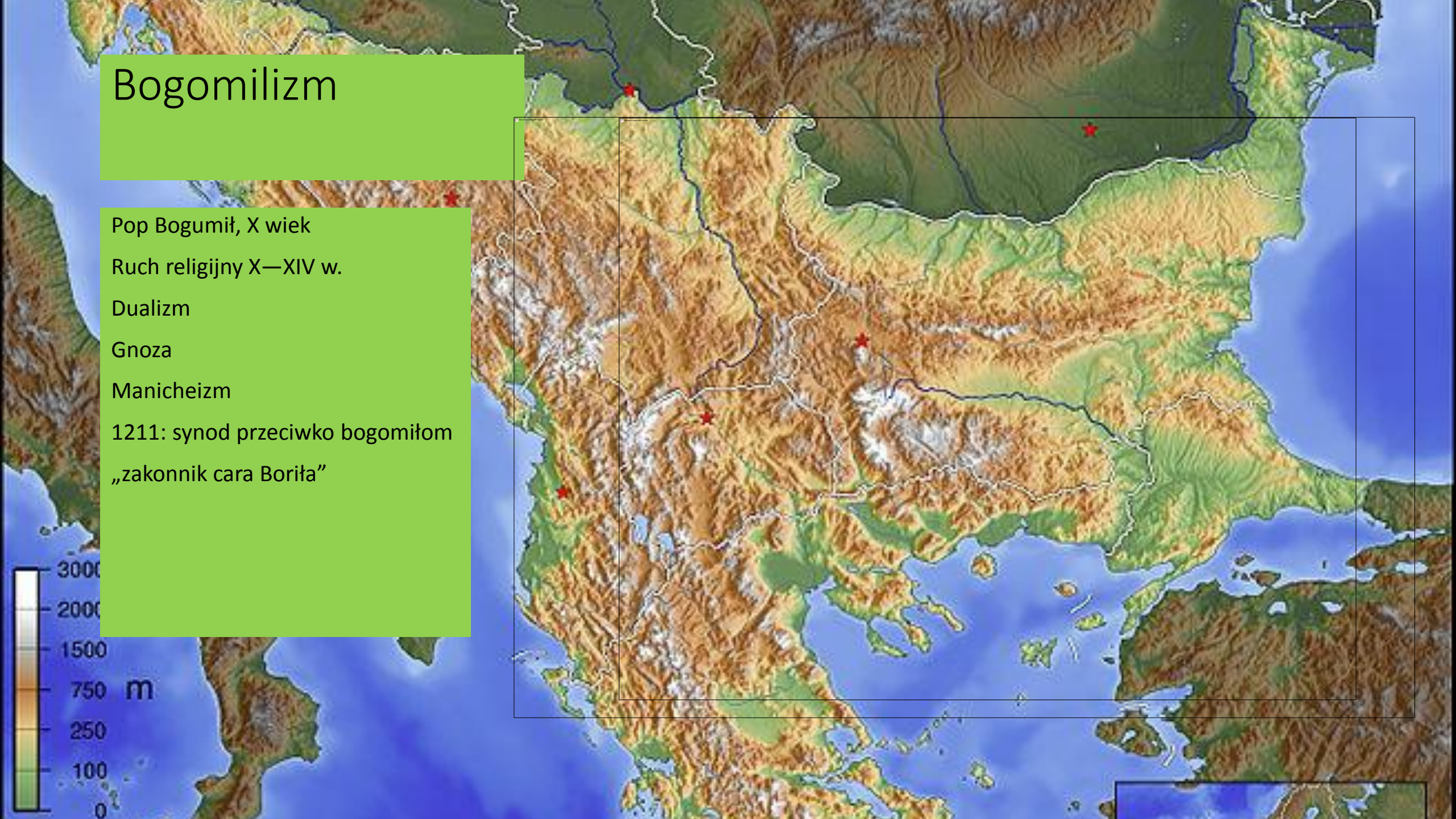
1500

750 m

250

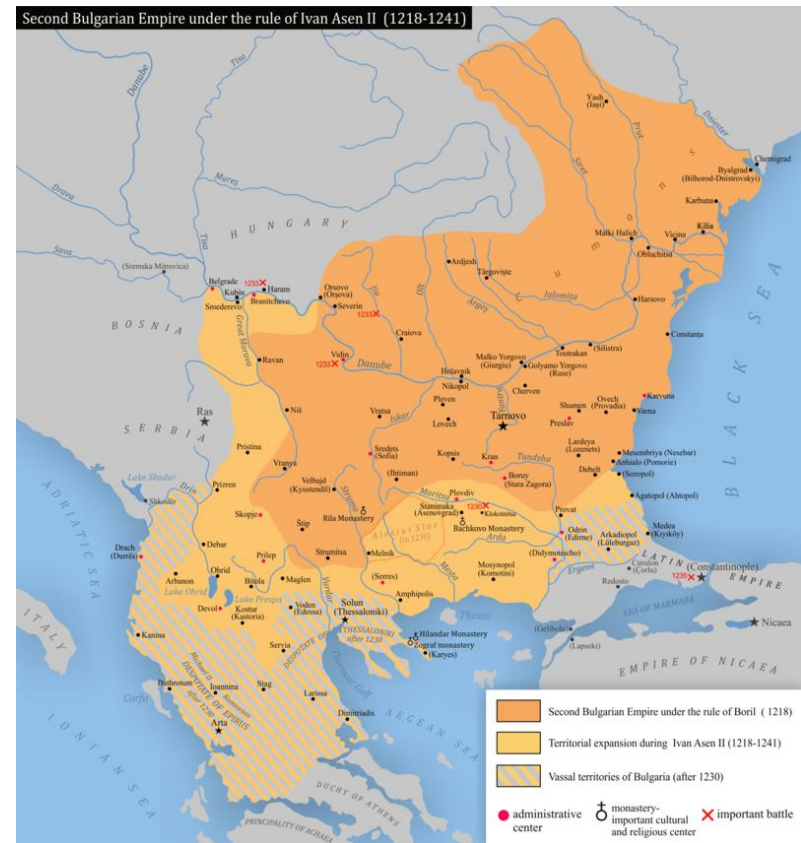
100

0

Państwo Samuela; upadek Bułgarii

Drugie cesarstwo bułgarskie 1186—1396

Patriarcha Eutymiusz 1375—1393

Kościół bułgarski

- słowiański, car Borys/Michał
- patriarchat, Symeon I, 919/927
- arcybiskupstwo autokefaliczne Ochrydu, 972/1018—1767
- odnowienie bułgarskiej autokefalii: 1187, patriarchatu: 1235 (patriarchat tyrnowski)

